EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 15.4.2014
COM(2014) 18 final

2014/0008 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

PERUSTELUT

1. Ehdotuksen tausta

- Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Komissio on neuvotellut Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ukrainan yhteistä ilmailualuetta koskevasta sopimuksesta neuvoston kesäkuussa 2006 antaman valtuutuksen mukaisesti.

EU:n ja Ukrainan välillä on merkittävät lentoliikennemarkkinat:

lentomatkustajien määrät ovat kasvaneet viimeksi kuluneiden 10 vuoden aikana keskimäärin 17 prosenttia vuosittain jo yli neljään miljoonaan (lähde: Eurostat 2012). Samana aikana myös lentorahtiliikenteen määrä kaksinkertaistui. Viimeksi kuluneiden 4 vuoden aikana EU:n ja Ukrainan välisen liikenteen osuus oli lähes 43 prosenttia Ukrainan kaikesta kansainvälisestä liikenteestä.

EU:n ja Ukrainan välistä lentoliikennettä harjoitetaan tällä hetkellä yksittäisten jäsenvaltioiden ja Ukrainan tekemien kahdenvälisten sopimusten nojalla. EU:n ulkoiseen ilmailupolitiikkaan kuuluu kattavien lentoliikennesopimusten neuvotteleminen naapurimaiden kanssa silloin, kun on voitu osoittaa tällaisten sopimusten lisäarvo ja taloudelliset hyödyt. Sopimuksen tavoitteena on erityisesti

- avata asteittain markkinat reiteille pääsyn ja kapasiteetin osalta vastavuoroiselta pohjalta;

- turvata sääntelyn lähentäminen ja varmistaa, että Ukraina noudattaa tosiasiallisesti EU:n ilmailulainsäädäntöä; sekä

- varmistaa talouden toimijoiden syrjimättömyys ja tasapuoliset toimintaedellytykset.

- **Yleinen tausta**

Neuvotteluohjeissa vahvistetaan yleiseksi tavoitteeksi sellaisen kattavan lentoliikennesopimuksen neuvotteleminen, jonka tavoitteena on asteittain ja vastavuoroisesti avata markkinoille pääsy sekä varmistaa sääntelyn lähentäminen ja EU:n vaatimusten tosiasiallinen täytäntöönpano.

Osapuolet parafoivat neuvotteluohjeiden mukaisesti sopimusluonnoksen Ukrainan kanssa 28. marraskuuta 2013.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

Sopimuksen määräykset korvaavat jäsenvaltioiden ja Ukrainan nykyisten kahdenvälisten sopimusten asiaa koskevat määräykset. Sellaisten näihin kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvien voimassa olevien liikenneoikeuksien käyttämistä, jotka eivät kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan, voidaan kuitenkin jatkaa sillä edellytyksellä, ettei jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten välillä esiinny syrjintää.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin**

tavoitteisiin

Kattavan lentoliikennesopimuksen tekeminen Ukrainan kanssa on tärkeä osa EU:n ulkoisen ilmailupolitiikan kehittämistä ja keskeisen tärkeää EU:n naapuruuspolitiikalle ja laajemman yhteisen eurooppalaisen ilmailualueen perustamiselle, mikä tuodaan esille myös komission tiedonannossa ”EU:n ulkoinen ilmailupolitiikka – Tulevat haasteet” (COM(2012) 556 final).

2. Kuulemiset ja vaikutusten arviointi

Komissio on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 4 kohdan mukaisesti kuullut erityiskomiteaa neuvottelujen kuluessa.

Lisäksi se on kuullut intressitahoja koko neuvottelujen ajan.

- **Intressitahojen kuuleminen**

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Komissio on kuullut sidosryhmiä erityisesti lentoliikenteen harjoittajien, lentoasemien ja ammattiliittojen edustajista koostuvan neuvoa-antavan foorumin välityksellä.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Sidosryhmien kommentit liittyivät pääasiassa markkinoiden avaamisen ja Ukrainan toteuttaman EU:n ilmailuvaatimusten täytäntöönpanon väliseen tasapainoon. Ne otettiin kaikki asianmukaisesti huomioon unionin neuvottelukantaa valmisteltaessa. Sidosryhmät ovat neuvottelujen loppuun saattamisen jälkeen ilmaisseet toivovansa, että sopimus allekirjoitetaan ja pannaan täytäntöön.

- **Asiantuntijatiedon käyttö**

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö ei ollut tarpeen.

- **Vaikutusten arviointi**

Kuten muidenkin EU:n ja kolmansien maiden välisten sopimusten tapauksessa oletuksena on, että markkinoiden vapauttaminen EU:n ja Ukrainan välillä johtaisi uusien reittien avaamiseen osapuolten lentoasemien välillä. Lisäksi markkinoille odotetaan ilmaantuvan uusia lentoyhtiöitä. Tällainen kehitys lisäisi kilpailua ja toisi kuluttajille enemmän vaihtoehtoja ja edullisempia hintoja. Lisäksi tämä on ensimmäinen kerta kun tämän kaltaisessa sopimuksessa tarjotaan (yksipuolisesti) EU:n lentoliikenteen harjoittajille mahdollisuus harjoittaa erillis- tai liittymäkabotaasiliikennettä Ukrainan sisäisillä markkinoilla.

Lisäksi kaikkien lentoyhtiöiden oikeudenmukaiset kilpailuedellytykset turvataan sillä, että Ukraina panee kaikilta lentoyhtiöiden toimintaan liittyviltä osin täytäntöön ilmailua koskevat EU:n vaatimukset (esimerkiksi turvallisuuden, ilmaliikenteen hallinnan, ilmailun turvaamisen sekä sosiaalisten ja ympäristövaatimusten osalta). Lisäksi sopimus avaa osapuolten lentoliikenteen harjoittajille

investointimahdollisuuksia sallimalla vastavuoroisen enemmistöomistuksen, mikä helpottaa lentoyhtiöiden kehittämistä ja edistää alan vakauttamista. Sopimukseen sisältyy myös liiketoimintaa koskevia määräyksiä, joilla helpotetaan lentoyhtiöiden liiketoiminnan harjoittamista monelta kannalta. Nämä määräykset liittyvät esimerkiksi yhteistunnusten käyttöön, maahuolintaan, vuokraukseen, intermodaalikuljetuksiin sekä yöpysähdyksiin kummankin osapuolen lentoasemilla.

Yleisemmin ottaen EU:n ja Ukrainan ilmailumarkkinat tulevat sopimuksen ansiosta vähitellen laajenemaan ja liittymään tiiviimmin toisiinsa.

3. Ehdotuksen oikeudellinen sisältö

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Sopimuksella luodaan kaikille unionin lentoliikenteen harjoittajille tasavertaiset ja yhdenmukaiset markkinoille pääsyä koskevat ehdot. Siinä vahvistetaan uusia järjestelyjä Euroopan unionin ja Ukrainan sääntely-yhteistyölle ja sääntelyn lähentämiselle aloilla, jotka ovat tärkeitä lentoliikenteen turvallisuudelle, ilmailun turvaamiselle ja lentoliikenteen tehokkaalle toiminnalle.

Sopimuksen määräyksiä sovelletaan samanaikaisesti 28 jäsenvaltioon, ja samoja sääntöjä sovelletaan syrjimättä kaikkiin unionin lentoliikenteen harjoittajiin kansallisuudesta riippumatta. Näille liikenteenharjoittajille avautuu mahdollisuus liikennöidä vapaasti mistä tahansa paikasta Euroopan unionissa mihin tahansa paikkaan Ukrainassa, mikä ei tähän saakka ole ollut mahdollista.

Sopimus koostuu päätekstistä, joka sisältää tärkeimmät periaatteet, ja seitsemästä liitteestä: Liite I: EU:n sovellettavat vaatimukset; Liite II: sovitut lentoliikennepalvelut ja määrätyt reitit; Liite III: siirtymämääräykset; Liite IV: luettelo tunnustettavista todistuksista; Liite V: luettelo sopimuksen 17, 19 ja 22 artiklassa ja liitteissä II ja III tarkoitetuista valtioista; Liite VI: menettelysäännöt; Liite VII: sopimuksen 26 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut perusteet.

- **Oikeusperusta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 100 artiklan 2 kohta yhdessä 218 artiklan 5 kohdan kanssa.

- **Sääntelytavan valinta**

Ehdotettu väline: kansainvälinen sopimus

Muut sääntelytavat eivät soveltuisi seuraavasta syystä:

ulkoisia ilmailusuhteita voidaan säännellä vain kansainvälisillä sopimuksilla.

4. Talousarviovaikutukset

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

2014/0008 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan yhdessä 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 12 päivänä joulukuuta 2006 komission aloittamaan neuvottelut. Neuvottelut saatiin menestyksekkäästi päätökseen, kun sopimus parafoitiin 28 päivänä marraskuuta 2013.

(2) Sopimuksella luodaan kaikille unionin lentoliikenteen harjoittajille tasavertaiset ja yhdenmukaiset markkinoille pääsyä koskevat ehdot ja vahvistetaan uusia järjestelyjä Euroopan unionin ja Ukrainan sääntely-yhteistyölle ja sääntelyn lähentämiselle aloilla, jotka ovat tärkeitä lentoliikenteen turvallisuudelle, ilmailun turvaamiselle ja lentoliikenteen tehokkaalle toiminnalle.

(3) Sopimus olisi sen vuoksi allekirjoitettava unionin puolesta sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

(4) Jotta sopimuksesta saatavat hyödyt voisivat toteutua mahdollisimman nopeasti, sitä olisi sovellettava väliaikaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Annetaan valtuutus allekirjoittaa Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen yhteistä ilmailualuetta koskeva sopimus unionin puolesta sillä varauksella, että mainitun sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

   Allekirjoitettavan sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston pääsihteeristö laatii täysivaltaisuutta osoittavan valtakirjan, jossa sopimuksen neuvottelijan nimeämä/nimeämät henkilö/henkilöt valtuutetaan allekirjoittamaan sopimus sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

3 artikla

Sopimusta sovelletaan sen 38 artiklan mukaisesti väliaikaisesti sen allekirjoituspäivästä sopimuksen voimaantuloon asti.

4 artikla

Sopimuksen 29 artiklalla perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionia edustaa komissio.

5 artikla

1. Komissio edustaa unionia ja sen jäsenvaltioita sopimuksen 30 artiklan mukaisissa riitojenratkaisumenettelyissä.

2. Komissio, jota avustaa neuvoston nimeämä jäsenvaltioiden edustajien erityiskomitea, päättää kaikista muista sopimuksen 30 artiklan nojalla toteutettavista tarvittavista toimista asioissa, jotka kuuluvat unionin toimivaltaan.

6 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Strasbourgissa

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[…]